

Mijające krajobrazy Ziemi Jeleniogórskiej

W sobotę 05.11.2011 roku w Książnicy Karkonoskiej odbyło się seminarium poświęcone przemijaniu krajobrazu. Tym razem pokazano zmiany jakie zaszły na Ziemi Jeleniogórskiej. Ziemi niezwykle bogatej w zabytki architektury czy walory przyrodnicze oraz właśnie krajobrazowe. Na omawianym obszarze, w związku z wydarzeniami historycznymi jakie miały tutaj miejsce, zachodziły zmiany zarówno w krajobrazie tym materialnym jak i duchowym. Ze względu na zmiany choćby granic, następowała wymiana ludności. Jedni wyjeżdżali stąd, inni przyjeżdżali. Skutkowało to zupełnie nowym sposobem życia, nieraz zupełnie odmiennym od poprzedników. Często byli to ludzie innych wyznań religijnych. Wszystko to miało wpływ również na budowane wówczas nowe obiekty. Powstawały nowe trasy komunikacyjne. Ale nie tylko.

Patrząc na to wszystko z perspektywy czasu, nie możemy nie dostrzec tych zmian. Zwłaszcza, że zachowało się wiele pocztówek przedstawiających wygląd poszczególnych budowli w tamtych latach. Dzisiaj wystarczy tylko zrobić zdjęcie danego obiektu i porównać je, by dostrzec zmiany jakie zaszły w nim, ale także zmiany jakie dokonały się wokół niego. Nieraz bowiem zmiany takie dotyczyły całych ulic czy osiedli. Duże zmiany następowały podczas kataklizmów jakie nawiedzały nasz teren. Regulowano rzeki, budowano sztuczne zbiorniki wodne, czy nowe linie kolejowe. Wszystkie te zmiany zauważane teraz, po wielu latach, są zmianami wywołującymi w nas jakieś reakcje. Raz będzie to zdziwienie, raz zaskoczenie, ale czasami będzie to oburzenie. Najważniejsze jednak, że porównywanie tych zmian wywoła u porównujących jakieś reakcje, bo gdy ich nie będzie, to znaczyłoby, że nie zależy nam na pięknie tego krajobrazu, na jego, a tym samym naszym, dobrym samopoczuciu. Oznaczałoby to, iż jest nam wszystko jedno, czy żyjemy w harmonijnym otoczeniu, czy żyjemy w bałaganie np. architektonicznym.

Aby jednak każdy mógł wyrazić swoje zdanie co do tych zmian czy podjąć jakieś działania, musi dostrzec te zmiany. Bo prawda jest taka, że często obserwując na co dzień swoje otoczenie nie dostrzegamy zmian, które dostrzegą ludzie przyjeżdżający tu po kilku latach. Dla nas będzie to przecież widok codzienny, dla nich będzie to zauważalna różnica.

Aby właśnie uczulić wszystkich na takie czasami drobne zmiany Komisja Krajoznawcza Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego podjęła się organizowania spotkań pod wspólną nazwą "Mijające krajobrazy Polski". To, które odbyło się w Jeleniej Górze, pozwoli na ukazanie zmian jakie zaszły w najbliższym jej otoczeniu. Spotkanie doszło do skutku dzięki wsparciu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze,

Prezydenta Miasta Jelenia Góra oraz Firmie Agro Elektro Gaz. Organizacji podjął się Krzysztof Tęcza z Jeleniej Góry. Udało mu się przekonać, zresztą bez większych problemów, wielu znanych i cenionych w regionie pasjonatów, którzy zgodzili się podzielić z innymi swoją wiedzą oraz posiadanymi zbiorami. Zaowocowało to pięknymi pokazami. Bardzo ciekawe było wystąpienie Pana Marcina Zawięty, który przypomniał wielu zapomnianych ludzi. Dotknął on w swoim wystąpieniu zmian okresu powojennego, ale przedstawił te zmiany zupełnie nieszablonowo. Widać było, że wywołał spore zainteresowanie swoimi słowami. Dobrze, że Pan Prezydent Miasta Jeleniej Góry, po pracy ma chęci by zajmować się jeszcze czymś poza sprawami związanymi z zarządzaniem miastem.

Pan Andrzej Raj, od wielu lat dbający o Karkonoski Park Narodowy, pokazał jak wielkie zmiany nastąpiły w roślinności. Jak na przestrzeni ćwierćwiecza rósł las, jak był on niszczonej przez różne czynniki i jak był odbudowywany. Stanisław Firszt próbował prześledzić zmiany jakie nastąpiły w otaczającym nas krajobrazie od czasów średniowiecznych po dzień dzisiejszy. Ivo Łaborewicz przekopał dokumenty zgromadzone w prowadzonym przez niego Archiwum Państwowym, by pokazać wszystkim materiały obrazujące turystykę w okresie powojennym. Cezary Wiklik opowiedział o czasach, kiedy po Jeleniej Górze kursowały tramwaje. O ich początkach jak i smutnym ich końcu.

Aby uprzyjemnić wszystkim czas wystąpił zespół muzyczny "Szyszak" w składzie: Aleksandra Jurczenko, Zbigniew Jurczenko, Maciej Gałęski, Witold Stambulski i Marek Piwowarski. Zaśpiewali oni teksty promujące piękno naszych gór. Jest to obecnie chyba jedyny zespół śpiewający taki repertuar. Przemysław Wiater przekazał wiadomości związane z księgami i znakami walońskimi. Andrzej Mateusiak omówił jak zmieniał się zamek Chojnik. Pokazał wiele ciekawostek mniejszych czy większych, najczęściej niezauważanych przez zwiedzających. Jarosław Szczyżowski przybliżył postać człowieka, bez którego nasza wiedza o tym terenie byłaby o wiele uboższa. Był nim Will Erich Peuckert. Na końcu Krzysztof Tęcza zaprezentował wiele zdjęć ukazujących obiekty turystyczne, które utraciliśmy w okresie powojennym. Pokazał także zmiany w istniejących obiektach. Oczywiście, ze względu na małą ilość czasu, nie były to wszystkie tego typu budowle.

Opisane spotkanie zgromadziło tak wielką ilość publiczności, że część z przybyłych musiała stać w korytarzu. Dzięki jednak objęciu spotkania patronatem medialnym przez Telewizję Dami będzie możliwość przypomnienia sobie choćby w części tego co przedstawiono. Cieszy także zainteresowanie tematem przez miasto, czego wynikiem jest objęcie seminarium Patronatem Honorowym przez Pana Prezydenta Miasta Jelenia Góra Marcina Zawiętę.

Krzysztof Tęcza